

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA**

Warszawa, dnia 23 stycznia 2018 r.

Druk nr 710

Pan

Stanisław KARCZEWSKI

MARSZAŁEK SENATU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie, wnosimy projekt uchwały

w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Stanisława Moniuszki.

Zgodnie z art. 84 ust. 8 do projektu uchwały został dołączony planowany ramowy program obchodów.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniamy senatora Aleksandra Szweda.

W załączeniu przekazujemy projekt uchwały wraz z uzasadnieniem.

(-) Rafał Ambrozik	(-) Wiesław Kilian	(-) Krystian Probiez
(-) Przemysław Błaszczyk	(-) Kazimierz Kleina	(-) Zdzisław Pupa
(-) Waldemar Bonkowski	(-) Maria Koc	(-) Tadeusz Romańczuk
(-) Margareta Budner	(-) Małgorzata Kopiczko	(-) Czesław Ryszka
(-) Zbigniew Cichoń	(-) Maciej Łuczak	(-) Janina Sagatowska
(-) Jerzy Czerwiński	(-) Józef Łyczak	(-) Krzysztof Słoń
(-) Dorota Czudowska	(-) Marek Martynowski	(-) Andrzej Stanisławek
(-) Wiesław Dobkowski	(-) Łukasz Mikołajczyk	(-) Lidia Staroń
(-) Jan Dobrzyński	(-) Andrzej Mioduszewski	(-) Aleksander Szwed
(-) Jerzy Fedorowicz	(-) Krzysztof Mróz	(-) Antoni Szymański
(-) Robert Gawęł	(-) Jarosław Obremski	(-) Rafał Ślusarz
(-) Adam Gawęda	(-) Andrzej Pająk	(-) Piotr Wach
(-) Stanisław Gogacz	(-) Aleksander Pociąg	(-) Artur Warzocha
(-) Arkadiusz Grabowski	(-) Grzegorz Peczkis	(-) Alicja Zając
(-) Jan Hamerski	(-) Marek Pęk	(-) Józef Zając
(-) Jan Maria Jackowski	(-) Leszek Piechota	(-) Jan Żaryn
(-) Andrzej Kamiński	(-) Michał Potoczny	

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Stanisława Moniuszki

5 maja 2019 roku mija 200 lat od urodzin wybitnego polskiego kompozytora i patrioty Stanisława Moniuszki. Urodził się w 1819 roku w majątku Ubiel koło Mińska w rodzinie ziemiańskiej o patriotycznych tradycjach. Jego ojciec Czesław uczestniczył w kampanii napoleońskiej.

Do historii Stanisław Moniuszko przeszedł jako „ojciec polskiej opery narodowej”, a także czołowy przedstawiciel gatunku pieśni w muzyce polskiej. Tworzył ku „pokrzepieniu serc” zniewolonych przez zaborców Polaków. W latach poprzedzających wybuch powstania styczniowego i bezpośrednio po, wbrew trudnym warunkom społecznym i politycznym, stworzył swoje najszlachetniejsze dzieła – opery „Halka” i „Straszny dwór”.

Inspirację dla muzyki Moniuszki stanowiła kultura ludowa. Geniusz kompozytora polegał na umiejętności połączenia folkloru z elementami opery europejskiej (włoskiej, francuskiej i niemieckiej). Istotną rolę w operach Moniuszki odgrywają chóry, np. górali, oraz elementy polskich tańców narodowych (polonez, mazur, tańce góralskie).

Jednym z najlepiej znanych zbiorów jego utworów drobnych jest cykl dwunastu „Śpiewników domowych”, zawierających pieśni do słów różnych poetów polskich (m.in. Teofila Lenartowicza, Adama Mickiewicza, Wincentego Pola, Stefana Witwickiego i innych), a także obcych (w tłumaczeniu polskim) oraz do słów ludowych. Pisał też muzykę religijną, pieśni i opracowania pieśni na organy, chcąc by muzyka grana w kościołach miała wyższy poziom i tym samym pogłębiała duchowe przeżycia wiernych.

Stanisław Moniuszko to wielki polski kompozytor, bez którego geniuszu nie byłoby polskiej opery narodowej. Stawiamy go na wysokim piedestale, wśród innych polskich kompozytorów narodowych, takich jak Fryderyk Chopin czy Henryk Wieniawski.

Stanisław Moniuszko zmarł w 1872 roku na atak serca. Pochowany został na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Jego pogrzeb stał się manifestacją narodową.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia rok 2019 Rokiem Stanisława Moniuszki, by w dwusetną rocznicę urodzin oddać hołd temu zasłużonemu Artyście, który swoje życie i twórczość poświęcił krzewieniu polskiej kultury i muzyki.

Ogłoszenie roku 2019 Rokiem Stanisława Moniuszki nie tylko pozwoli przybliżyć życie i bogatą twórczość wybitnego kompozytora, ale także zwróci uwagę Polaków na postawy patriotyczne wśród artystów oraz potrzebę tworzenia sztuki czerpiącej inspirację z polskiej kultury.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

WSTĘPNY RAMOWY PROGRAM OBCHODÓW

Obchody Roku Stanisława Moniuszki będą inspiracją dla wielu środowisk do organizowania różnych wydarzeń o charakterze muzycznym i historycznym, związanych z życiem i twórczością ojca polskiej opery narodowej. Inicjatywy te będą miały zarówno wymiar centralny, jak i lokalny.

W Kudowie-Zdroju po raz 57 odbędzie się Międzynarodowy Festiwal Stanisława Moniuszki (drugi najstarszy festiwal muzyczny w Polsce). W ramach działań Festiwalu, ale także polskich teatrów operowych, odbędą się premiery znanych już oper Moniuszki oraz innych jego wybitnych dzieł, nigdy niewystawianych lub granych tylko za jego życia. Zrealizowane zostaną opracowania muzyczne i redakcyjne tychże dzieł, które przywrócą społeczeństwu polskiemu część spuścizny artystycznej Stanisława Moniuszki. W całym kraju odbędzie się szereg koncertów, spektakli i spotkań przybliżających życie i twórczość wybitnego kompozytora.

Po uchwaleniu roku 2019 Rokiem Stanisława Moniuszki, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego uruchomi specjalny program, w ramach którego aplikować będzie można o zadania i inicjatywy związane z twórczością ojca opery narodowej.

Twórczość Stanisława Moniuszki promowana będzie również poza granicami kraju. Przygotowywana jest współpraca z Białorusią i środowiskami polonijnymi na Białorusi (gdzie na ówczesnych terenach Polski, w Ubielu koło Mińska, urodził się Kompozytor). Inicjatywy te będą wspierane przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej zarówno w Polsce, jak i za granicą. Na szczególną uwagę zasługiwać będą działania inicjowane i realizowane przez Polonię, lub tworzone we współpracy z naszymi rodakami w innych krajach. W Europie Zachodniej zaś, w porozumieniu z teatrami operowymi, prezentowane będą opery Moniuszki, m.in. „Halka” i „Straszny dwór”.

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
